

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติกรณีศึกษา อาคารเคหะชุมชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีความครอบคลุมทั้งในส่วนที่ไม่สามารถวัดผลในเชิงตัวเลข และในส่วนที่ไม่สามารถวัดผลในเชิงนามธรรมได้ โดยการวิจัยเชิงปริมาณจะนำข้อมูลที่ได้รับซึ่งเป็นข้อมูลตัวเลขวมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติ และการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับการวิจัยในเชิงคุณภาพนั้นจะเป็นการศึกษาข้อมูลในเชิงนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อของประชาชน ซึ่งไม่สามารถวัดได้ด้วยวิธีการในเชิงปริมาณ ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติในเรื่องที่เกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไป ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติและการบริหารจัดการภัย ความต้องการในการเข้าร่วมบริหารจัดการภัย ระดับความพร้อมและวิธีการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคล และความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับการบริหารจัดการภัย โดยนำเสนอข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีการทางสถิติ เช่น การแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ และนำข้อมูลไปทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพนั้นจะเป็นการนำเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยพิบัติซึ่งเป็นความคิดเห็นของประชาชนที่ไม่สามารถวัดผลได้ด้วยวิธีการในเชิงปริมาณ พร้อมทั้งนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเชื่อมโยงกับผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ ให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากผลการศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยมีรายละเอียดของการศึกษาวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
2. ขอบเขตพื้นที่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตทางกายภาพ (Physical) การศึกษาครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในอาคารเคหะชุมชน เขตดินแดง ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติ โดยอาศัยข้อมูลจากการเคหะแห่งชาติ สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักโยธาและผังเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และภาควิชาวิศวกรรมโครงสร้างและก่อสร้าง สำนักงานวิศวกรรมโยธา สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ซึ่งประชาชนกลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นผู้ที่มีที่พักอาศัยอยู่ในอาคารฯ ดังกล่าว

ขอบเขตทางบริบท (Contextual) การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) การสร้างกรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการภัยพิบัติ ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพและหลักการมีส่วนร่วมตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

(2) ความพร้อมของประชาชน ซึ่งจะสะท้อนถึงระดับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคล ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการภัยพิบัติ และการสร้างกระบวนการเตรียมความพร้อมให้เกิดขึ้นในระดับบุคคลและชุมชน

(3) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติ จะครอบคลุมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติในทุกๆระดับ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ

ขอบเขตพื้นที่ ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตพื้นที่

กรณีศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการหลุดตัวของอาคารและการเกิดเพลิงไหม้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวคือพื้นที่ของอาคารเคหะชุมชน เขตดินแดง ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบสภาพอาคารจากคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) โดยภาควิชาวิศวกรรมโครงสร้างและก่อสร้าง สำนักงานวิศวกรรมโยธา สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (เอไอที) พบว่าในพื้นที่มีจำนวนอาคารรวม 87 อาคาร ซึ่งมีห้องพักอาศัยจำนวน 9200 ห้อง

และมีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 45,000 คน¹ เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในอาคารเคหะชุมชนดินแดง เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัย จึงทำให้สามารถศึกษาถึงระดับความรู้ และการเตรียมความพร้อมของประชาชนต่อการรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

ประชากร

กลุ่มประชากร คือ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในอาคารของเคหะชุมชนดินแดง ประกอบด้วย จำนวนอาคาร 87 อาคาร 9,200 ห้อง มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 45,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่าง² ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{45,000}{1 + 45,000(0.05)^2}$$

$$n = 396.47 \text{ คน}$$

โดย n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่ต้องใช้

N = จำนวนรวมขนาดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการศึกษากำหนดให้เท่ากับ 0.05)

จากการคำนวณแล้วจะได้ขนาดกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 396 คน จากประชากรทั้งหมดจำนวน 45,000 คน

¹ หนังสือพิมพ์ คม-ชัด-ลึก, “ข่าวประจำวัน”, www.komchadluek.com, 1 กันยายน 2549 .

² ธนัน อนุมานราชธน, การวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 1 (หจก.เชียงใหม่พิมพ์สวย ; 2544) น.113.

ในการนี้เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล และป้องกันแบบสอบถามที่อาจจะเกิดความผิดพลาด หรือการชำรุดเสียหาย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มจากกลุ่มตัวอย่างขึ้นอีก 5% รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 420 คน

โดยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 390 คน แบ่งเป็น
 - 1.1 เก็บข้อมูลประชากรจากทั้ง 87 อาคาร อาคารละ 4 ห้อง โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนอาคาร ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน
 - 1.2 การเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เหลือใช้การสุ่มแบบตามความสะดวก จำนวน 42 คน
2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 30 คน เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบตามความสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถามตามแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้คำถามครอบคลุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
2. กำหนดแนวทางด้านเนื้อหา และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย
3. แบบสอบถามที่สร้างเสร็จจะเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการตรวจสอบพร้อมทั้งขอคำแนะนำ ซึ่งจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ เทียบตรง มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ก่อนที่จะนำไปใช้กับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง
4. สำหรับแบบสอบถามได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น

การศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของตัวผู้ตอบแบบสอบถาม และสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ประเภท และสาเหตุของภัยพิบัติ

ส่วนที่ 3 ความต้องการในการเข้าร่วมบริหารจัดการภัยพิบัติของประชาชน

ส่วนที่ 4 วิธีการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคลของประชาชน เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมและสนับสนุนการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ประกอบด้วย ความพร้อมในระดับบุคคลเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยพิบัติของประชาชน ความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อทราบถึงบริบทของพื้นที่ ชุมชน สภาพเศรษฐกิจ สังคม ของพื้นที่ โดยมีแนวทางการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยพิบัติของประเทศไทยซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ และบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติของภาคประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทย ซึ่งเป็น คำถามปลายเปิด โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้คือ ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม และขั้นตอนการแก้ไขปัญหาขณะเกิดภัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์หาคำตอบ สำหรับแบบสอบถามที่กำหนดขึ้นนั้น จะมีขั้นตอนการดำเนินการโดยการใช้วิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตัวผู้วิจัยเอง และผู้ช่วยนักวิจัย

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยได้มีการชี้แจงรายละเอียดให้กับผู้ตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยโดยแสดงให้เห็นว่า ผู้วิจัยต้องการผลจากการวิจัยในครั้งนี้เพื่อประกอบการวิจัยอย่างแท้จริง

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน ของแบบสอบถามทุกฉบับภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการนำข้อมูลที่มีอยู่แล้ว โดยขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และประมวลผล ซึ่งข้อมูลที่ใช้ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ ข้อมูลพื้นฐานทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลความเสี่ยงภัยในพื้นที่

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่กำหนดแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ทั้งหมด ตรวจสอบให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของตัวผู้ตอบแบบสอบถาม และสมาชิกภายในครอบครัว โดยใช้การหาค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งพิจารณาจากแบบสอบถามในข้อที่ 2 ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 โดยกำหนดรายละเอียดในแต่ละข้อไว้ดังนี้

ข้อที่ 2 เป็นการวัดระดับความรู้ในประเด็นของ “ความหมาย” ของภัยพิบัติ โดยผู้ตอบจะต้องตอบในตัวเลือกที่ 2.1 ตัวเลือกที่ 2.3 หรือตัวเลือกที่ 2.5 ตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งจึงจะถือว่าตอบถูก หากตอบในตัวเลือกที่ 2.2 หรือตัวเลือกที่ 2.4 จะถือว่าตอบผิด

ข้อที่ 3 เป็นการวัดระดับความรู้ในประเด็นของ “ประเภท” ของการเกิดภัยพิบัติโดยผู้ตอบจะต้องตอบในตัวเลือกที่ 3.1 และตัวเลือกที่ 3.2 จึงจะถือว่าตอบถูก หากตอบในตัวเลือกอื่นๆ จะถือว่าตอบผิด

ข้อที่ 4 เป็นการวัดระดับความรู้ในประเด็นของ “สาเหตุ” ของการเกิดภัยพิบัติ โดยผู้ตอบจะต้องตอบในตัวเลือกที่ 4.1 ตัวเลือกที่ 4.2 ตัวเลือกที่ 4.3 หรือตัวเลือกที่ 4.4 ตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งจึงจะถือว่าตอบถูก หากตอบในตัวเลือกที่ 4.5 จะถือว่าตอบผิด

ตอบถูก	ให้คะแนน	1
ตอบผิด	ให้คะแนน	0

เกณฑ์การวัดค่าระดับความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติ

ร้อยละ 50 และต่ำกว่า	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติอยู่ในระดับ ต่ำ
ร้อยละ 51-80	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
ร้อยละ 81 ขึ้นไป	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติอยู่ในระดับ สูง

ส่วนที่ 3 ความต้องการ ในการเข้าร่วมบริหารจัดการภัยพิบัติของประชาชน โดยใช้การ แจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 4 วิธีการเตรียมความพร้อมของประชาชน เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมและสนับสนุนการ บริหารจัดการภัยพิบัติ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการบริหารจัดการ ภัยพิบัติ ประกอบด้วย ความพร้อมระดับบุคคลเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยพิบัติของประชาชน ความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระดับความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้การหาค่าเฉลี่ย โดยให้คะแนนสำหรับการตอบ ดังนี้

มาก	ให้คะแนน	5
ปานกลาง	ให้คะแนน	4
น้อย	ให้คะแนน	3
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	2
ไม่มี	ให้คะแนน	1

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้³

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการ บริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับ ไม่มี

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการ บริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับ น้อยที่สุด

³ นันทา วาณิชเศรษฐกุล,หลักสถิติ 1, กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,2539.

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความพร้อมต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับ มาก

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science/โปรแกรม SPSS for Windows)

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้วิธี การแจกแจงความถี่ การค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายคุณลักษณะของประชากรโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติ ระดับการเตรียมความพร้อมส่วนบุคคล ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของหน่วยงานในการจัดการภัยพิบัติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของเครื่องมือของหน่วยงานในการจัดการภัยพิบัติ

2) การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ทำการศึกษา โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ (Chi – Square) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig.) ไว้ที่ .05

สมมติฐานการวิจัย : ศักยภาพของประชาชนมีผลต่อกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ

สมมติฐานย่อย

สมมติฐานที่หนึ่ง ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ

สมมติฐานที่สอง ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ

สมมติฐานที่สาม ความพร้อมในระดับบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ) : ศักยภาพของประชาชน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภัยพิบัติ ความพร้อมในระดับบุคคล

ตัวแปรตาม : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ความหมายของตัวแปร

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ
2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ ความหมายของภัยพิบัติ ประเภทของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และสาเหตุของการเกิดภัยพิบัติ ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเตรียมการรองรับกับสถานการณ์ที่อาจจะขึ้น และความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติ
3. ความพร้อมในระดับบุคคล ประกอบด้วย
 - 1) ช่องทางการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 2) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น
 - 3) การเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น
 รวมทั้งกระบวนการในการบริหารจัดการภัยที่เกิดขึ้น
- 4) การฝึกซ้อมแนวทางการบริหารจัดการภัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ประกอบกับการสรุป แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้วิธีเชื่อมโยงความสัมพันธ์ สอดคล้องของเนื้อหาเท่าที่รวบรวมมาได้ เพื่อนำเข้าสู่ประเด็น แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของการอธิบายเชิงพรรณนา